5 cent.

Diari de Catalunya

ANY I NÚM. 148 — BARCELONA: DIVENDRES 2 DE NOVEMBRE DE 1900 — EDICIO DEL MATI

DIARI CATALÁ D' AVISOS, NOTICIAS Y ANUNCIS

Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfone 152.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

BARCELONA (Edició del vespre.. 1 pta. al mes | ESPANYA. . . . . 4 ptas. trimestre
(Edició del matí. . 1 » » | Fora d' ESPANYA. . . . 9 » »

Paquet de VINTICINCH NÚMEROS. . . . . 75 céntims

Anuncis, esquelas, remitits y reclams, á preus convencionals. Per l' edició de vespre s' admeten esquelas mortuorias fins á las sis de la tarde. Per l' edició del matí, fins á las tres de la matinada.

Sants del dia

La Commemoració dels fidels difunts

Santa de demá: Sant Armengol, fill v b. d'Urgell y els innombrables martirs de Saragossa.

Quaranta horas: Avuy comensan á la Iglesia de la Congregació de Nostra Senyora de l'Esperansa.—Se exposa á las vuyt del matí y's reserva á las sis de la tarde.—Demá continúan á la mateixa iglesia.

Cort de María: Avuy se fa la visita á Nostra Senyora dels Angels, á sa iglesia.—Demá á Nostra Senyora de la Providencia, en el Pí, previlegiada.

La Missa d'avuy: La Commemoració dels fidels difunts: color blanch.—**La de demá:** Els innombrables martirs de Saragossa: color roig.

Observatori meteorológich de la Universitat.—D.er E. Lozano.— 1 nebre.

Horas d' observació: 8 matí: 3 de la tarde. — Barómetro á 0 y al nivell del mar: 758'47 167 64.—Temperaturas: Máxima: 28'2 sol; 24'4 ombra. Mínima: refi.; 14 0; 15 1 ombra.—Termómetro tipo: 17'6, 20'2.—Pluja en 24 horas: 0'06 mm.—Aygua evaporada en 24 horas: 1'35; 1'49.—Grass de humitat: 87 1; 78'1.—Vents: Direcció: ONO. O. Velocitat per 1": 0 5; 8'5.—Estat del sol: Despejat.—Núvols: Class.: Cu. nimb.—Cantitat: 0'0; 1'0.—Observacions particulars: Ploviscós vari.

Sortida del Sol, 6 h. 32 m.—Posta, 4 h. 55 m.—Quart creixent.—Sortida, 2 h. 11 t.—Posta, 12 h. 50 n.

✝

EL JOVE

ENRICH ARAÑÓ Y LLENAS

HA MORT

havent rebut els Sants Sagraments

(E. P. D.)

Sas germanas, oncles, tías, cusíns, cusinas y demés parents, participan á sos amichs y coneguts tan sensible pérdua, y els suplican se serveixin assistir avuy, divendres 2 dels corrents, á un quart d'onze del matí, á la casa mortuoria, Ronda Sant Pere, 30, tercer pis, pera acompanyar el cadavre á la parroquial iglesia de Sant Francisco de Paula y d'allí á la última estada (Cementiri Vell).

No's convida particularment.

QUADROS AL OLI Gran assortit

en telas dels millors artistas á preus baratíssims. Gran varietat en motlluras pera marchs.—*Rambla dels Estudis, 6.*

El despatx que fou del PROCURADOR DON FREDERICH LOPEZ MENENDEZ, s'ha cambiat al carrer Fontanella, 11, principal.

CLASSES SUPERIORS DE

Ostras Verdas de Marennes

Als baixos del Gran Restaurant de France. Plassa Real

FÁBRICA DE NEULAS

De llet . . . . á 2 pessetas 100 | De llimó. . . . á 1'50 pessetas 100
De vainilla. . . . 1'75 » » | Conxas á la vainilla.. 7'50 » »

Se fan panallets de totas classes, calitat extra

Colmado de la Trapa.—Font de Sant Miquel, 2

EL SOL—Platería, 13

Mercería y géneros de punt

Dipósit de brodats directes de SAINT GALL (Suissa)

Trossos á meytat de preu

LA CASA QUE VEN MES BARATO DE BARCELONA

Un rich manguito pera nena, per. . . . . 1'50 pessetas
» » » senyora. . . . . 4'00 »
Una magnífica boa ploma. . . . . 2 50 »
» » » 5'00 »
Un vestit interior, punt inglés, pera senyor. . . . . 0'10 metre
Cordó felpa superior. . . . . 0'10 metre

Hi ha que visitar aquesta casa pera convences de sos preus.—Platería, 13

Dr. Casasa Malaltías de la pell y dels organs genitals. Consulta de 11 á 1 y de 5 á 7 Tallers, 29, prop la Rambla de Canaletas

I. MARSANS ROF.—Valors y cupóns

Rambla de Canaletas, 2

Xampany Miró y Tarragó

Representant y dipositari á Barcelona, Lluís Monegal, Rambla de las Flors, número 16

CONSTRUCCIONS SISTEMA "MONIER,,

DE CIMENT Y FERRO

CLAUDI DURÁN (Societat en comandita) — RONDA UNIVERSITAT, 11 Teléfono en lo despaig, número 1856 y en los tallers, número 3808

Aquestas construccions que per sa duració, llengeresa é impermeabilitat no tenen rival, se recomanan, molt especialment als senyors propietaris, arquitectes y constructors, pera substituhir ab ventatja'ls dipósits de zinc, plom, ó ferro en sas diversas aplicacions, pels usos domésticbs é industrials, empleantse ab éxit cada dia superior en la instalació dels anomenats POUS MOURAS, que fan innecessaris els dipósits de materias fecals, en benefici de l'higiene y de l'economía.

Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables banyeras, aygueras, serpentins, etc., molt económichs y forts.

Brisas del Nilo. El més barato y millor de tots els savons.—Suavisa la pell y son perfum es agradable. Se ven á la droguería de J. FERRER Y TORELLÓ, PORTA DEL ANGEL, 2.

TUSQUETS y C.ª, S. C. Banca, Bolsa, Valors y cupóns.—24, Fernando VII, 24

— VINS MARCA CLARIANA. Dipósit: Princesa, 21.

Gran local á la Rambla

pera Casino, Despatx ó Industria. Informarán á la Sabatería de don Joseph Durá. Escudellers, número 5

Idols cayguts

Se respira á Barcelona una atmósfera que cal fer notar als que governan y que podría servir si'ls governants espanyols escarmentessin, de profitosa ensenyansa. Aquesta atmósfera moral que tots respirém, aqueix medi que influeix en el pensament de tots, no es d'ara: l'hem senyalat pera que l' estudiessin diferentas vegadas als que tenen obligació de apendre, d'escoltar y de veure y que ab tot semblan aquells ídols antichs de bellíssima esculptura, peró que tenian ulls de pedras preciosas y no hi veyan, orellas y boca magistralment esculpidas en marbre y no hi sentían ni parlavan.

Aném ara á repetirho, ressenyant fets tan sols, sense posarhi nosaltres comentaris, que no ho permeten las circunstancias en que'ns trobém, ni ho consent la prudencia ab que s'han de tractar las cosas del bé públich y que á nosaltres no'ns ha mançat fins ara, y, ajudant Deu, no'ns ha de mancar en las actuals circunstancias.

Respirém á Barcelona y's respira á Catalunya una atmósfera anárquica, volent dir ab aquet nom, enemiga de las actuals institucions de govern y aqueixa atmósfera ha penetrat per tot y ho ha saturat tot. Aqueixa mena d'enverenament moral, d'enverenament potser salvador, se manifesta en duas menas de síntomas que semblan contradictoris y que ab tot indican una sola causa, un sol mal intern en el govern del país Per un costat las classes conservadoras més adheridas abans á la monarquía, han decaygut en son fervor monárquich; per altre, son cada dia més numerosos els partits enemichs del actual estat de cosas.

Ho feya notar l'altre dia un diari ben governamental, ministerial de tots els ministeris, amich sempre dels que manan, descrivint la indiferencia ab que's reben per part de la opinió las noticias que abans l'hagueren més fondament agitada; aixó's veuría d'un modo més patent comparant l'efecte en ella produit per las actuals tentativas sediciosas y lo que li produían en las passadas guerras civils: els capitostes dels partits tot just si protestan; en Planas tot just si s'ha mogut en sa poltrona, en la que seu com el Budha indi; els caciehs parvos tot just si han fet present sa adhesió al estat de cosas; lo poble, res, absolutament res.

Per altra part, no es perdut encara el recort de manifestacions ben poch monarquicas hagudas á Barcelona.

Ahir mateix, un aplech de literats de ben diferentas ideas en altras cosas, votava casi unánimement al quefe del partit republicá federal pera la presidencia dels Jochs Florals, escoltantse en el Saló del Consistori ben sovint la conciencia ab que's feya aqueixa manifestació, que podia interpretarse de desafecte á institucions de govern, estimadas abans en el país.

La nota del dia es de completa indiferencia.

La esplicació es difícil darla: per una part avuy la qüestió dinástica es puram ent dinástica y ha perdut el caracter social d'abans: lo de lluyta entre un régim antiquat y un altre de nou y progressiu.

El régim *nou y progressiu*, qu'es el que patím, ha vingut á menos, s'ha omplert de descrédit, ha pres el caracter de trasto vell dels que's desan á las golfas sense que l'estimi ningú, sense entusiasmar ni als enamorats de lo antich, ni als que's dalexen per lo nou.

Y aixó ha fet perdre'l caracter d'anys enrera á la revellida lluyta dinástica; ara ja no passa alló d'abans que'l poble's matava al crit de «visca la Reyna», ni es fácil que revisquin aquells temps que collas d'homes entusiastas, vestits de llargas casacas, el pelut morrió al cap, morían en la barricada per la Reyna símbol, per la Reyna llibertat y progrés, per la Reyna idea nova, somiada llavors, mes ara vista ab sa nuesa real, ab sas impuresas, mistificacions y falsetats, ab sa podridura, ab sos homes corcats, ab sos negocis bruts, convertida d'idea pura en cosa real grollera. Els Governs hi han fet lo que han pogut pera ajudar á aquet estat á que hem vingut á parar. Per una part al morir unas ideas de llibertat no han cuydat, ans be han perseguit á las que havían de substituirlas, més amplas, més comprensivas, desitjosas no sols de llibertar al home, al individuu, sino als homes agrupats naturalment; per altra han sapigut desacreditar tot el sistema y han acostumat al poble ab la freqüencia dels estats excepcionals á viure fora d'ell.

Després, y d'aixó que es lo més grave, n'es culpable principalment el Govern den Silvela, tan desastrós pera'l país: els governants encarregats de missions impopulars han semblat sevint massa lligats ab lo que ha d'estar per sobre de la constitució y bon régim dels pobles, fora de las lluytas y discussions apassionadas.

Ara es precís apendre en l'estat de la opinió de Barcelona, pera veure si encara s'hi es á temps á salvar el país ben desgraciat per cert.

Els mals Governs venen conspirant d'anys contra'l país y contra la Reyna y la indiferencia es cada día més grossa.

Y ningú cridará aquí aquell clam d'un poble fort y viu: ¡Deu salvi al país! ¡Deu salvi á la Reyna?

Notas políticas

Cavallería de Marina

A l'altra guerra carlista va succeir lo següent:

De la Capitanía general de Catalunya á l'Alcalde de Granollers escriuen dientli que cap á Sellechs y Orrius y pels fondos de Santa Agnes de Malanyanes hi ha una partida facciosa que's dirigeix cap á Argentona y Mataró y que ho participi al Comandant d'armas d'aquesta ciutat.

L'Alcalde de Granollers á la Capitanía: tinguin en compte que aixó de Sellechs, Orrius y Santa Agues es justament en el camí d'Argentona y Mataró y el despatx es molt possible que sigui agafat.

Resposta de la Capitanía: Prepari una barca pescadora y trasmeti lo més depressa que pugui la noticia per mar.

Ara llegim en un telegrama de Madrid, que del Ministeri ordenan que *s'emplei la cavallería pera perseguir als facciosos de Berga y d'Igualada.*

¿Qué deuen pensar que son aixó de las montanyas els homes de las planuras que ocupan las oficinas del ministeri de la Guerra? ¡La cavallería anant cap á Bagá y cap á Fígols y Gisclareny!

Aixís son la majoría de las ordres que venen de Madrid: la cavallería cap á Pedraforca y'ls barcos Besós avall.

Perspectiva deliciosa

Vegin quin programa més *atrayent* ens anuncia *El Correo*, de Madrid, pera el present hivern:

«No repuestos aun los vecinos de dicha ciudad (Barcelona), de la desagradable sorpresa que les causara la noticia referente á la inmotivada subida del precio del pan, se enteraron más tarde que las Compañías de gas y electricidad aumentarán el del fluido para el alumbrado á contar desde el 1 de Noviembre próximo.

La carne está al alcance solamente de los ricos; los huevos se venden á unos precios imposibles, y con la perspectiva de que si continuan subiendo los cambios con el extrangero, emigrarán las legumbres, verduras, frutas y otros artículos, se prepara un invierno fatal para la mayoría del vecindario, pues ni á las necesidades más precisas podrán atender los que no sean hijos predilectos de la fortuna.»

Vaja, una mena de siti de París.

Ja comensém á fer paper de gran capital.

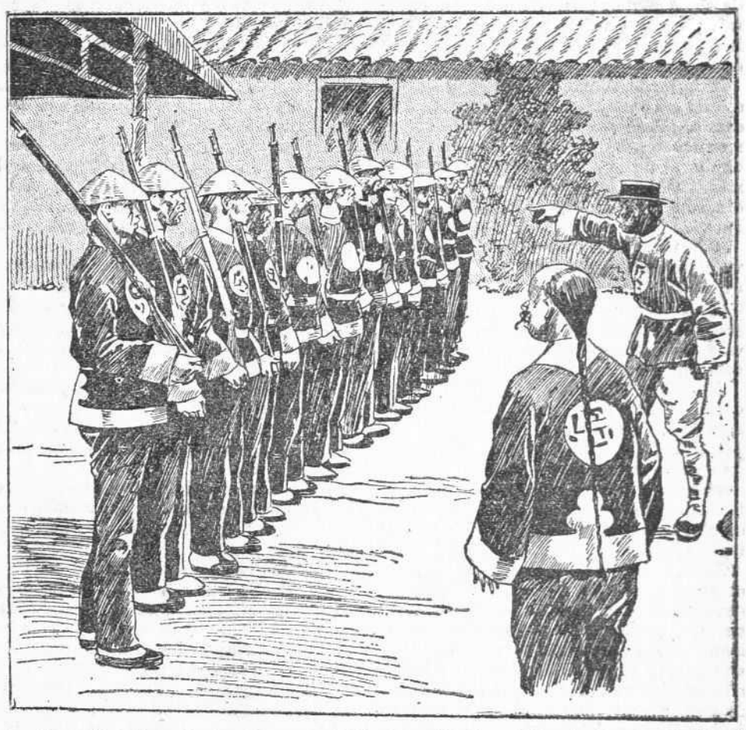
Un que fa tart

Diuen de Madrid:

«Ha llegado á esta corte el marqués de Soto-Hermoso para gestionar asuntos relacionados con el Canal de Tamarite.»

Ha fet tart el nostre celebérrim marqués. Hi havia d'anar quan en Gasset era ministre de pantanos ó ministre-pantano.

¡Un canal! Quina alegria hauria tingut en *Falet*, ell que no havia pogut passar de fer *pantanos*, tant pels diaris com pels rius.

La situació á Shanghai.—Ensenyant l'instrucció als quintos indígenas destinats á protegir el ferrocarril del interior, contra la superstició xina que ataca als «cavalls de ferro» com amichs de las tropas europeas.

Las caborias del fosser

Al venir al món cada un dels altres, en Pau, com á bon pare y com á bon marit, hi havia estat present. Y si aquella vegada's resignava á no serhi, era perque le'n privava la obligació, aquella obligació que tenia un cop l'any de posarse'l vestit de cerimonia, pera rebre la gentada que venia en professó feta de la ciutat á visitar els morts.

—Es cosa de quedarhi be ab la parroquia,—deya havent dinat á la Marta de cal Guerxo y á la Caterina llevadora, que eran á la casa desde'l matí pera cuydar á la Malena.

Y tot era mirarse de dalt á baix pera veure si la casaca se li posava be, si las sabatas eran prou lluentas ó si's coneixian els surgits de las calsas.

Al últim, després d'assegurarse de que feya prou bona patxoca, va dir adeu á la Malena, boy encoratjantla; va posarse l'ample bicorni, engalanat ab la xapa de llautó brunyit representant un cap de mort sobre dos ossos encreuats; va agafar la llarga porra, y, tot guaytantse d'esquitllentas al mirall que havia colocat sobre una cadira, va eixir de la casa magestuosament.

Peró tan bon punt va ser al defora, va anarsen riu avall la magestat. En Licos y la Mía, en Zidrot y l'Andreu, la Xita y en Cisó, tota la llocada, que havia passat el matí á cal Guerxo, va enrondar á n'en Pau, embestintlo á preguntas.

—¿Que encara no podém entrar, pare?

—Pade, ¿quan vindém?

—¿Hont dormirém avuy?

—¿No veyeu que no sabém quan estará bona la vostra mare?—va fer en Pau, no sapiguent com deseixirsen.

—Digueu, pade,—va ajustar en Cisó, —¿es vitat lo que diu l'Andeu?

—¿Y qué diu?

—Que compadém un alte *má*.

—Lo que comprará aquet saberut será alguna voleya... ¡Apa! ja podeu tocar el dos cap á cal Guerxo abans no us arregli els comptes ab la mangala.

Ab tot, abans de deixarlos marxar, encara va ajupirse pera petonejar als més menuts de la colla, que se'l contemplavan devotament, embadalits pels daurats galons de la seva casaca de cerimonia.

Després va seguir tota vora de carretera la paret del cementiri, fins arribar á la porta gran, ahont va aturarse. El Guerxo, que com á paleta *de la casa* guardava'l punt acompanyat del manobre, va demanar á n'en Pau novas de la Malena y va anarsen á dinar, fent seguir á la canalla del enterra-morts que, malgrat l'ordre de llur pare, rondavan sornaguerament pels voltants del cementiri.

* * *

La tarde era hermosa: una d'aquellas tardes en que la Naturalesa, ensopida de poch, se desvetlla alegroya, com si abans d'empendre la llarga dormida de l'hivernada, se despedís del bon temps ab un somrís de goig. El sol, espléndidament, queya casi aplomat sobre'l paysatge, jugava ab las ayguas del riu que corría tot davant del cementiri, á l'altra banda de carretera, s'entaforava entre'l fullam esclarit dels arbres y verdissas, y banyava de tons vistosos els bróquils y las bledas, las cols y els ensiams que, sobreixint d'ufana, poblavan l'hort del fosser, aquell hort que s'extenía á un cap del cementiri, mostrantse tot l'any vert, xuclant sempre la vida de la mort, nodrint las sevas plantas ab la podridura que, devallant de las fossas de més amunt, engreixava y entendría las sevas terras llefiscosas.

Un ayret suau, tebi com á la Primavera, feya tremolar el fullam dels xiprers y brandar llurs refiladas puntas.

Carretera enllá, comensavan á apareixe algunas collas de gent, com si fossin l'anunci de la riuada... la gran riuada que va anarse acostant de mica en mica, formant primer com duas brancas que corressin á cada vora de carretera, escampantse després cap al mitg, invadintla per últim de banda á banda, fins á amagar sota la negror dels vestits, la blanca jassa de pols que la cobría.

Y con més anava més s'espessía la gent, que avensava mandrosa, revestida de serietat, disfressada de tristor, sense adonarse del cel blau y espléndit, sense fer cabal de l'alegría que semblava animar la Natura, sense fruir las dolsors del ayre.

De tant en tant l'enterra-morts, que seguía dret á l'entrada del cementiri, fent á tothom cara ferrenya, entregirava'l cos y enfilava ab la vista'l camí-ral, guaytant ab inquietut la porta de la seva vivenda y vigilant si treyan el cap la Marta ó la Caterina pera demanárlashi ab una llambregada novas de la Malena.

Mes, no vegentlas sortir, tornava á recobrar l'encarcarament, imposant ordre ab la seva actitut magestuosa al espés gentiu que s'arremolinava sota'ls esglaons del portal, massa estret pera engolir tantas personas com s'hi abocavan d'un cop.

Y la gentada s'engrossía de més en més, fins á escamparse pels encontorns del cementiri, com las ayguas d'un riu que s'embassessin per falta de desguás. Molts, tement las empentas, deixavan corre la visita als morts, pera anar á disfrutar de l'hermosura de la tarde. Pradas y corriols, boscos y camps, turons y

vinyas y marjadas, tot s'omplía d'animació y de vida, de moviment y cridoria, sota'ls raigs xardorosos del sol, sota la volta inmensa y blava del cel...

Y encara á la porta la confusió creixía, creixía, aumentada ara per la corrent dels que comensavan á sortir, després d'haver enrondat els rengles de ninxos, que's veyan engalanats ab coronas y cintas y flors, marcidas y rebregadas, ab llantions y ciris y fanals que cremavan esmortuits per la claror enlluernadora del dia, ab imatges tacadas y fotografias groguencas, encuadradas en marchs descolorits, minats arréu pels corchs.

Y en Pau seguía entregirantse en mitg del espés remolí, pera engegar la vista carretera avall, fins á clavarla á la porta de la casa.

Mes passavan els moments, s'escorrían els minuts, tocavan els quarts, ressonavan al lluny las batalladas de la campanada grossa de la Seu senyalant horas y aquella porta no s'obría may.

Agullonat per l'inquietut, l'home comensava á enquimerarse y á suhar d'engunia y á renegar contra'l Guerxo y el manobre que no compareixían... Si haguessin tornat, ell hauría pogut, si rés més no, abandonar el punt y arribar fins á enterarse de com seguía la Malena. Peró ¡cá! ni pensarhi! ben segur que cap dels dos se deixaría veure fins al endemá. ¡Massa que'ls coneixía! A n'aquellas horas tant l'un com l'altre devían estar fent ví en algun cul de tavernota.

Y la tarde anava passant y la professó de gent may parava y en Pau se consumía. ¡Ves que anavan á ferhi al cementiri tantas y tantas personas! Al cap y al últim á rebre empentas y rés més... Oh! y justament totas el mateix dia, com si no n'hi hagués d'altres en tot l'any...

Ben aviat l'angunia del enterra-morts va convertirse en rabia, una rabia fonda contra tota aquella gernació que formiguejava arreu. ¡Mal com un vent de pesta no se la n'enduya tota plegada! Si ell ho hagués pogut fer, ja l'hauría escombrat aviat el cementiri!

L'imatge de la Malena sofrint pera donar al món un nou fruyt, el pensament que va assaltarlo tot d'una de que potser la seva vida perillava, la por de que la falta de assistencia pogués aumentar el perill, feyan erissar els cabells del bo den Pau, qu'esbravava la seva ira remugant malediccions y mastegant injurias.

Fins, encalabrinat com estava, varen arribar á assaltarli'l magí somnis de destrucció y de carnatge. Cada nova persona que arribava á la porta del cementiri, era per ell un nou enemich, al que hauría volgut veure mort. ¿Qué se n'hi endonava de la vida d'aquella gent, de tota la gent, de tot el mon, davant de la de la seva Malena y d'un seu fill?... Per aixó, no poguentse contenir més, va fer un pas enfora, decidit á abandonar el punt, encara que hagués de ferse'n el cárrech. Primer la Malena que tot.

Capficat ab la seva decia, bregant com un nadador que trenca la corrent per entre la bellugadissa de caps que l'enrondavan, ni va adonarse fins que va serhi á tocar de la Caterina que, dreta al pas de la porta de la casa, bracejava y reya com una boja, volentli donar á entendre que la cosa s'havía enllestit ab tota felicitat.

—¿Qué fa la Malena?—va preguntar el fosser ab impaciencia.

—¡Be home, be!..... Pro un xich atuhida ¿sabes? Aquestos tránzits no adoban á ningú,—va fer la dona. Y com aquell que continúa una conversa trencada, va afegir:—¡Un bordegás com un temple!

—¡Gracias á Deu!—va exclamar en Pau, treyentse d'una batzegada, ab un sospir llarch y fondo, tot el pes que li estrenyía'l cor.

Després, ja desfogat, va tornar á la entrada del cementiri, guardant pel vespre la satisfacció de veure al seu nou fill y d'abrassar á la seva dona.

La rialla qu'estrafeya'ls seus llavis al ocupar de nou el punt, va ser notada per molts, de la mateixa manera que he havia sigut el seu posat ferreny d'abans y la seva conversa ab la Caterina.

—¿Que teniu alguna cosa de nou?—va preguntarli un conegut.

—Ca, res; la dona que ha tingut un noy,—va respondre enrogintshi de galtas.

—Vaja, l'enhorabona.

—Per molts anys...

Entre la gent que s'arremolinava á la porta y que ja comensava á minvar, va corre com una esgarrifansa d'alegría. Al veure la foguerada que havia muntat al visatge del enterra-morts, invadintlo fins á las orellas, tothom trobava'l cas ridícol. Alguns, pera aguantarse la rialla, se mossegavan el llavi ó's tapavan la boca. Y en Pau, ab tot y notarho, no sentia cap mena de rancunia. ¡Com que ell mateix ho considerava qu'era cosa de riure!...

De sopte, recordant que poch abans havia desitjat la mort de totas aquellas personas, fins va sentir com una mena de penediment. ¡Vas quin agravi'n tenía rebut pera volérlashi tan mal!... Mentres se'n morissin prous pera poguer viure, ja no envejava altra cosa. Perqué ¡aixó sí! ab el seu mesquí que tenia assenyalat, no n'hi havía pas prou pera mantenir dona y criaturas... ¡El plá hauria estat fresch sense'l tant que li tocava per cada difunt!..

***

Quan el Guerxo y'l manobre, tots dos ab un perdigó á l'ala, varen compareixe, ja era á entrada de fosch. A dintre'l cementiri no hi havía més que algunas dotzenas de personas. D'aquell brugit de las primeras horas de la tarde, no'n quedava res, sino una corrúa de gent que se'n tornava cap á la ciutat, aixecaut de la carretera petits núvols de pols, que eran arremolinats per las febles bufadas del oreig. Las ayguas del riu mormolavan joyosas, escorrentse avall impertorbables, el fullam dels arbres y las verdissas remorejava alegrement, un gripau que xiulava amagat entre la brossa, semblava recordar las vespradas del istiu.

—¿Cóm va la cosa?—va preguntar el Guerxo á n'en Pau.

—¡Be!—va respondre l'enterra-morts: —un bordegás com un temple, segons m'ha dit la Caterina.

—Dós aixís ja pot venir la maynada ¿fa?

—Sí, ves á cercarlos y porta la teva mossa també. Avuy sopeu tots á casa.

Y no havían passat duas horas, quan el Guerxo y la Marta, la Caterina y'l manobre, la noya del Guerxo y la canalla den Pau, s'asseyan al entorn de la taula, parada á la banda del darrera de la casota, en una mena de terrat que dominava á la dreta tot el cementiri y á l'esquerra l'hort, aquell hort sempre vert, que xuclava la vida de la mort, nodrint las sevas plantas ufanosas ab la podridura que devallava per sota terra de las fossas de més amunt.

A un cap de taula hi havía un llantió y al altre un fanal, triats espressament pel fosser entre'ls que feyan més claror de tots els que cremavan davant dels ninxos.

La vesprada era suau y dolsa com de primavera, l'ayre s'havía encalmat, las flamas dels llums qu'esquinsavan las tenebras en tots els indrets del cementiri, brillavan fixament.

—¡Apa, somhi!—va cridar en Pau, que presidía la taula, vestit encara ab la casaca de cerimonia y lluhint el bicorni ab la xapa de llautó brunyit, representant un cap de mort sobre dos ossos encreuats.

Va enlayrar després ab una má una gran cullera, va agafar ab l'altra la tapadora d'una ampla cassola que acabava de dur la Marta, va aixecarla ab ayre de triomf y va comensar á repartir la vianda.

—¡*Alto*!—va cridar de sopte, sentint un plor de criatura.

Y va deixar cullera y tapadora, entrant à la casa y corrent fins á la cambra de la Malena.

Peró, al arribarhi, ja'l plor havía parat y el nen mamava goludament, produint al xuclar una remor de xupineig continuat y alegre.

En Pau va contemplar una estona á mare y fill, va estamparli després á n'ella un petó á cada galta y va tornar al defora.

—¡Alsa minyons! á endrapar s'ha dit! —va cridar asseyentse.

Y, en mitg de la quietut de la nit, no va sentirse desde aquell punt al entern de la taula cap més soroll que'l delas barras de tota aquella gent al mastegar, com no se'n sentia altre á dins de la vivenda del enterra-morts que'l d'aquell fil de vida que devallava del pit de la Malena á la boca del menut.

J. MORATÓ.

Partidas armadas

La situació, ahir

Ahir matí se'ns va facilitar á la Capitanía general la nota següent:

Las tropas que operan en las inmediacions d'Igualada no han vist cap partida y la que va sortir, pot considerársela com á disolta.

Las tropas de Berga van practicar varis reconeixements cap á Olvan y Borredá, no trobant cap partida ni noticias d'ella.

De Pont de Rementy han tornat tropas á Berga, donant noticia que del esmentat punt va sortir dimecres al matí una partida de 14 homes en direcció á La Nou.

Pels datos adquirits, se sab que'ls sediciosos que voltan per la part de Berga pujan á un centenar. Marxan á la escampada fugint de la persecució de que son objecte.

Precaucions

Ahir se va observar á Barcelona un luxo extraordinari de precaucions, guardantse en els centres oficials absoluta reserva sobre l'agitació carlista, donchs no tinguerem per aquet conducte altres noticias que las de la nota oficial que publiquém.

El Governador civil va cridar ahir matí un per un á tots els inspectors de policía, comunicántloshi ordres.

El Capitá general va celebrar una llarga entrevista ab el coronel de la Guardia civil senyor Aguado.

Ab tot y'l secret ab que tot se feu pogueren trasluir que's tenía por de que ahir succeissin desordres á dintre la capital.

De Manresa

A conseqüencia de disgustos entre'ls treballadors y'ls delegats de la Associació, dimecres se declararen en vaga els treballadors de totas las fábricas de Manresa en número de 4,000. En algunas fábricas se han fet desperfectes.

Ha sigut tancat el Centre Tradicionalista y la Academia de la Juventut Católica.

Van arribar dos Mossos de la Esquadra al Hospital, y altres tres de Pobla de Lillet pera reconcentrarse.

Avuy'ls fabricants obrirán las fábricas pera veure si'ls treballadors hi compareixen.

Carta de Berga

El diumenge prop passat y essent al capvespre, se comensá á sospitar que una partida de carlins volia donar un assalt á mitja nit. De primer entavi ningú feu cas de la noticia, pero á cosa de las nou del vespre vingué la parella de mossos de la esquadra de Serchs y confirmá la noticia, afegint que sen havian anat de Serchs per por d'esser desarmats.

Al saber aixó el tinent de la guardia civil ordená que tothom se retirés, puig en cas de venir la partida y essent dia de festa hi haguera hagut una confusió grandíssima y segurament moltas desgracias.

Las forsas de la guardia civil y carrabiners no descansaren aquella nit, sino que varen estar sempre ab molta vigilancia.

Segurament degut á n'aixó no donaren l'assalt els carlins, conforme tenian projectat, pero se sap que passaren molt aprop d'aquí, anant l'endemá al poble de Aviá que dista uns 3 kilometres d'aquesta ciutat.

El dilluns á primera hora ja se sapigué que la tal partida era á Aviá y allí havia decidit passar el dia, sabentse també que la capitanejava'l «Nay de Vallcebre».

A las dotze sortí l'ésmentat tinent ab ditas forsas, els carrabiners y mossos de la esquadra, envers Aviá, en persecució de la partida.

Quan els carlistas sapigueren que eran objecte de persecució, emprengueren la marxa d'Aviá cap á Casserras y Gironella, ahont els va trobar la guardia civil.

Aixís que la guardia civil els hagué vist comensá un viu tiroteig que durá per espay de duas horas y mitja, conseguint per últim la guardia civil ferlos retirar, haventloshi abans causat dos morts y varis ferits.

Una bala dels carlins trencá la vayna de la espasa del tinent de la guardia civil.

Després que la forsa de civils que manava dit tinent hagué dispersat als carlins, els perseguí fins á Casserras, sense que'ls hagués pogut veure més.

Després del foch de Gironella no s'ha vist més la partida carlista, de manera que no sería gens estrany que s'anés ja disolguent.

El principal contingent d'aquesta partida el constituexen treballadors de las minas de Fígols, del senyor Olano, que es el lloch ahont s'aixecá.—*Corresponsal*.

Noticias oficials de Manresa

El *Diario de Avisos*, de Manresa, deya ahir:

«La partida carlista de Berga, parece que se había corrido hacia la montaña, habiéndola engrosado gentes procedentes de Sampedor, Sallent, Cardona y de algunas colonias fabriles del Llobregat, cuyos trabajos se hallan paralizados.»

Respecte á lo de Igualada diu el mateix periódich:

«El cabo y corneta de la Guardia civil, Mariano Bollo y Babilonio Pizá, respectivamente, siguen mejorando de las heridas que les causó un grupo de hombres armados á la salida de un café.»

Un mort

Diu *El Noticiero Manresano*, d'ahir:

«Se ha encontrado en las cercanías de Gironella, segun nos manifiestan personas recien llegadas de aquella parte, el cadáver de un sujeto domiciliado en Berga, conocido por el «Chuflero».

La censura

A la nit d'ahir, la censura prévia va acentuar considerablement el seu rigor, tant, que á nosaltres ens fou ratllat ab llapis vermell doble composició de la que se'ns tornà sense ratllar.

Cas curiós

Fa quat e é cinch dias que ha desaparescut de sa casa d'Alfou (Cardedeu), el propietari d'una gran hisenda d'aquell terme. Se tracta d'un jove molt influyent y entusiasta per las sevas ideas. La casa ara's troba custodiada per varias parellas de la Guardia civil.

Se diu que'l citat jove havía de casarse dintre pochs dias.

Duas noticias

Retallém dels diaris d'ahi:

Demecres, per allá á las set de la tarde, cridá molt l'atenció dels tranzeunts del Plá de Palacio'l fet de que la Guardia civil de peu, acompanyada d'un sargento d'infantería, portés presos y lligats tres soldats y tres paysans en direcció á la Capitanía general.

—Se diu ab insistencia que han desaparescut gran número d'estudiants d'aquesta Universitat, pertanyents la major part de ells á la Facultat de Dret.

De Granollers

Ahir, á la matinada, se van concentrar els Mossos de l'Esquadra de la comarca, en número de 36, anant comandats pel cabo de Mossos, que resideix á La Garriga.

Han establert per quartel una casa deshabitada de la Plassa Major.

L'aspecte de la població es per demés tranquil, fora dels comentaris á que dona lloch la presencia de tants Mossos, essent més d'estranyar quan aquí ja hi ha un esquadró de cavallería.

A la casa ahont s'hi instalan els Mossos aquet mitgdia hi duyan mobles de dormir y menjar. Aixís, sembla que la estada d'ells aquí, durará.

Además dels Mossos, com dich, hi ha aquí ordinariament quartel de la Guardia civil, carabiners y un esquadró de cavallería.

Dimecres, se comensá á donar y pera cumplir la ordre de que, á las onze del vespre, tots els cafés y demés establiments han de quedar tancats.

Durant la nit hi ha rondas per la vila. Ara més que may es incalificable la conducta del Alcalde, que no fa encendre més que uns quants fanals.

Un detingut armat

Per allá á dos quarts d'onze del matí, una parella de Guardias civils portavan detingut Porta de Santa Madrona amunt, á un home armat ab duas carrabinas y dos matxetes.

El públich que ho presenciava va fer certas manifestacions.

El Capitá general ha participat al Governador civil que continúa sent potestativa de l'antoritat civil la concessió de permisos pera publicar periódichs.

Sembla que'ls registres fets durant la nit passada á Sant Martí, no han donat cap resultat.

Ahir matí van quedar dipositadas á Casa de la Ciutat 242 carrabinas, ab els seus corresponents corretjams, procedents dels fielats de consums, en compliment de lo que havía disposat l'Alcaldía.

No venen reforsos

Oficialment se'ns ha desmentit que s'hagi disposat que surtin cap á Barcelona pera reforsar la guarnició de la plassa, tropas de Madrid, Málaga y Saragossa, com havían comunicat els corresponsals de la primera de las capitals esmentadas.

Els dipósits d'armas

Está comprovat que'l propietari de las duas casas, una al carrer de Basea, y l'altra en el de Gatuellas dels Metges, en las que's trobaren armas, ignorava completament quins efectes hi havía en las botigas llogadas.

La partida d'Igualada

Amichs nostres que baixaren ahir de La Segarra ens comunican que la partida que's formá á Igualada ha disminuit de contingent y s'encaminava cap á las montanyas de Montserrat.

Vigilancia

El general carlista Moore, tant conegut per la part activíssima que prengué en la passada guerra civil, s'ausentá de Barcelona'l dissapte passat, dirigintse á Perpinyá com oportunament indicarem.

Donchs bé, el dilluns la policía aná al pis que habitava dit senyor (Córcega, 165, pis segón) pera detenirlo, y d'aquell dia ensá els vehins han vist alguns individuus vigilant pels entorns de la casa que ocupava.

Rumor

Se'ns assegura que'ls generals Moore, Cavero y altres quefes carlins que's troban á Perpinyá, treballan activament pera reclutar desertors espanyols, que tan abundan en las poblacions francesas properas á la frontera.

Desde'l Plá de Bages

—La noticia que'ns demaná desmentíssim el senyor Rosal, de que de la seva fábrica faltavan cent treballadors, sembla que la trasmeteren á Manresa els Mossos de la Esquadra.

—Han desaparescut de Manresa els més coneguts carlins.

—S'assegura aquí que ahir dijous al matí estigueren en una font vora de Berga, 80 carlins.

—Hi ha reconcentrats á Manresa 60 Mossos de la Esquadra de Suria, Cardona, Pont de Vilumara y altres punts.

—Está adobat el teléfono de Manresa á Moyá, que havia sofert un desperfecte.

—Se diu que per Sallent volta una partida de carlins composta de 60 individuus.

—El servey de la estació telegráfica s'ha fet permanent.

Concentració de civils

S'han concentrat en aquesta capital varias forsas de Guardia Civil de distints pobles de la provincia.

S'ha ordenat que un comandant d'aquell Cos de servey á Tarragona vinga en comissió á fer servey á n'aquesta provincia.

Detinguts

Ha sigut detingut el metge de Moncada don Joseph Buxó, significat per las sevas ideas carlinas.

També ha sigut agafat don Frederich Marlet, empleat en la estació de Moncada-Ripollet.

Tots dos presos están á la presó á la disposició de la autoritat militar.

Finalment fou detingut un altre subjecte, que's creu formava part de la partida de Badalona, y al que se li trobaren, dos remingtons y vestuari complert pera dos voluntaris.

Las autoritats de Moncada y alguns vehins influyents han visitat al Capitá general demanantli la llibertat del senyor Buxó.

De Valencia

De *La Correspondencia de Valencia*:

«A pesar de los calendarios hechos durante las últimas cuarenta y ocho horas, continúa, afortunadamente, la tranquilidad en la provincia de Valencia, sin que hasta la hora presente se tenga noticia oficial, ni oficiosa de que se haya alterado el orden público en punto alguno de esta región.

Cierto es que siguen los pronósticos, todos ellos amenazadores, aunque variando la orientación de la tormenta, pues si hasta ayer á última hora se anunciaba que los truenos vendrían por la parte de Alicante y Murcia, hoy se decía que el núcleo tormentoso se formaría en el distrito de Chelva, asegurándose que esta mañana habían salido en el tren de Liria algunos significados carlistas de acción que se proponen continuar el viaje hacia Chelva y Villar.

Relaciónase con esta noticia el hecho de haber salido esta mañana de paseo militar por la carretera de Liria el regimiento de caballería de Sesma, que habrá recorrido hoy 22 kilómetros.»

Lo que diu el ministre de la Governació

El diari *La Epoca*, orgue del partit governant publica unas declaracions del senyor ministre de la Governació, de las que'n retallém aquet fragment:

«La partida de Berga es persegnida por fuerzas más que suficientes para disolverla, pues se han reunido todas las que se hallaban disponibles en aquellas inmediaciones.

Por referencias de los vecinos y caseros, dice el Gobernador que los sediciosos no podrán resistir el empuje de las fuerzas militares que van en su seguimiento.

Parece confirmarse que la manda Grandiá, un carlista muy conocido, pero poco caracterizado, es decir, de poca significación.

Otros creen que Grandiá ha sido el iniciador del movimiento; pero que no se ha puesto al frente de él, y que lo ha organizado y dirigido desde su casa.

Se dice que hace tiempo que venía pagándose á las fuerzas que habian de lanzarse al campo».

De Saragossa

Diu *El Mercantil de Aragón:*

«No es extraño que se hable estos días de la desaparición de caracterizados carlistas de Zaragoza, si se tiene en cuenta las molestias que por cualquier *chispazo* político se hace sufrir en España desde tiempo inmemorial, á cuantos con él tengan historia de simpatías.

Con objeto de incorporarse á sus respectivos regimientos, llegaron anoche en el correo de Navarra, buen número de soldados que se hallaban disfrutando licencia mensual.

Según órdenes recientes las estaciones telegráficas de las provincias de Barcelona, Castellón y Teruel, prestarán servicio permanente.

Según hemos oido, anoche se practicaron algún reconocimiento en varias casas de las afueras del Portillo.»

Per Nuria

Un colega diu qu'en las montanyas de Nuria s'ha celebrat de poch una reunió de importants carlins, reunió que's relaciona ab la presencia d'alguns emigrats carlins en alguns pobles de la frontera, en el Rosselló.

De Castelló

La prempsa de Castelló denuncia que'l darrer dimars se va fer á n'aquella capital una reunió de caracterisats carlins.

D'aquí y d'allá

Un esperiment interessant

La Companyía francesa de ferrocarrils del Nort, está estudiant un nou fré pera aplicarlo als seus trens.

Dimenge passat á las vuyt del matí un tren rápit especial, compost de set vagons, de duascentas cinquanta toneladas, va sortir de París ab direcció á Calais.

Varen embarcar en l'esmentat tren M. de Bousquet, enginyer principal de la secció y diferents quefes de servey, al objecte de comprovar els resultats del nou fré, que permetrá aturar en sech y sense cap batzegada, portant una velocitat de cent kilómetres per hora.

Els trens rápits fan, ordinariament, en tres horas y mitja, el trajecte de París á Calais, mes si'ls experiments del nou fré donan el resultat que s'espera, els convoys farán el viatge no més en tres horas, parant no més dos minuts á Abbeville pera que la máquina pugui pendre aygua.

Gazeta bibliográfica

Manuals Soler.—«Química orgánica» y «La guerra moderna».

—

Hem rebut els dos *Manuals Soler* darrerament publicats. Van dedicats, l'un á la «Química orgánica» y l'altre á «La guerra moderna», sent deguts respectivament al professor de la Universitat Central senyor Carracido y al comandant d'enginyers don Marian Rubió y Bellvé. Com els anteriors *Manuals*, el preu d'aquestos es de 1'50 pessetas l'exemplar.

Pera dintre de poch s'anuncia l'aparició dels volúms VII, VIII y IX de la Biblioteca, que tractarán respectivament de «Mineralogía», per don Salvador Calderón, catedrátich d'aquesta assignatura á la Universitat Central; «Ciencia política», per don Adolf Posada, catedrátich de la Universitat d'Oviedo, y «Economía política», pel professor de la Universitat de Madrid senyor Piernas y Hurtado.

Els *Manuals Soler* poden fer un gran servey á las personas que desitgin adquirir coneixements generals en tots els rams de las Ciencias y las Arts.

Noticias de Barcelona

La diada d'ahir

Com cada any per la diada d'ahir, las Ramblas de las Fors y dels Estudis, se van veure extraordinariament animadas, sobre tot durant el matí, en que presentavan un aspecte de lo més pintoresch que's pugui imaginar.

A la dels Estudis hi havia instalada com de costum, la tradicional fira de panellets de Tots Sants. Tota la banda esquerra d'aquella via era ocupada per una tirallonga de paradas destinadas á la venda de tal mercadería, aixís com la de tortells y admetllas, enciamadas y turrons, pans de pessich y confituras.

La xerradissa de la canalla demanant á pares y maynaderas que'ls hi compressin dolsos; els cants dels aucells tancats en las gavias que's veyan com cada dia tot al llarch de l'altra vora del passeig; els crits dels marxants de *literatura barata*, pregonant els *versos del Tenorio*; las onadas de gent que compareixía de tots els carrers que donan á la Rambla, formavan en conjunt un quadro atrayent y plé de vida.

Més el punt ahont l'animació era més extraordinaria y el quadro més pintoresch y viu, va ser la Rambla de las Flors, ahont semblava haverhi comparegut de cop y volta la Primavera, vessanthi arreu inmensos devassalls de flors de tota lley que, animadas pels raigs de sol, se mostravan ufanosas, contrastant ab el tó grogós y malaltís del fullam dels arbres.

Ab tot y ser l'espectacle'l mateix de cada any, semblava trobarshi quelcom de nou y atrayent que corprenia y encisava, com corprenen y encisan sempre totas las manifestacions que convidan al esperit á enlayrarse y al cervell á fantasiar. Tot hi era á dojo á n'aquell passeig: coronas y creus de flors, modestos ramets y superbas toyas, dalias y sempre-vivas, menudas palmas y rosas de tot l'any, varas de Jessé y crissantemas... una veritable invasió de crissantemas de tots colors y varietats. Crissantemas blancas y grogas, crissantemas rosadas y vermellas, blavosas y irissadas, moradencas y carminosas, escampavan arreu l'esclat dels seus colors, formant colossals coronas de tons vistosos y atrayents, d'aspecte lleuger y vaporós, que contrastavan ab las de dalias, pesadas y atapaidas, aixís com ab las de palmas, d'ayre esgrogueit y ressech de plantas mortas.

Durant el dia, la gentada que va acudir als diferents cementiris d'aquesta ciutat, sigué extraordinaria, anant plens, sobre tot á la tarde, els cotxes y ómnibus que, com cada any, van comensar á fer el servey extraordinari, que's sol organisar ab motiu de la diada d'ahir y molt especialment de la de avuy, la trista diada dels Morts.

Els establiments de confitería y altres conseblants van presentar durant el dia, igual que durant dimecres un vistós aspecte, vegentse als aparadors grans cistellas de dolsos. Per lo ben guarnidas qu'eran, cridavan l'atenció, especialment las botigas «La Azucarería», dels senyors Puigdoménech y Rota; «La Palma», á Can Llibre; á Can Llibre y Serra, á Can Batllori, á Can Massana y altras que no recordém.

Davant d'una numerosa y distingida concurrencia va donar á la Sala doctoral de la Universitat, la seva primera conferencia'l nou Rector doctor don Ramón Garriga Nogués.

«La poesia y las sevas formas artísticas» va ser el tema escullit per aquet, que va sortirsen molt ayrós, mostrant els molts coneixements que posseéix en l'assumpto.

Els aplandiments de la concurrencia varen interrompre moltas vegadas al conferenciant, que va rebre molt numerosas felicitacions.

Se'ns prega la inserció de las següents ratllas:

«Se suplica als senyors que s'han adherit al pensament de celebrar, á n'aquesta ciutat, un «meeting de protesta» contra'ls espectacles de sanch, y fins á n'aquellas personas que no ho hagin fet, peró que pensin de igual manera sobre'l particular, se serveixin concorre demá, dissapte, 3 de novembre, á las nou del vespre, al Ateneu Barcelonés.»

— Dissapte sortirá el primer número de *Pluma y Lápiz*.

Ahir va ferse cárrech de la Direcció del Centre Telegráfich de Barcelona, el quefe del esmentat cos, don Miquel María Cambior.

Avuy sortirá novament *La Ilustració Llevantina*, ab un text, grabats y paper verdaderament espléndits.

En virtut de lo disposat en l'article 42 del Reglament de 6 de juliol de 1900, se treuen á concurs de trasllat las escolas de primera ensenyansa vacants á n'aquet districte universitari.

Han sigut jubilats els mestres d'Olujas, (Lleyda), don Pau Francesch Canela, y donya Ramona Boinset y Borrell.

S'ha notificat als cabos supernumeraris interins de municipals qu'exercían en las tinencias d'alcaldía dels pobles agregats, qu'en virtut d'acort del municipi, quedan nombrats en definitiva ab son.

Al carrer de Colon, (barriada de Sant Gervasi), va descubrirshi ans d'ahir vespre, un escorxador clandestí, decomisantse dos caps de bestiar cabrú morts.

Cridém la atenció de las autoritats municipals sobre'l gran número de veícols de tota mena que á entrada de fosch tranzitan sense fanal; aixó principalment ha de vigilarse en las bicicletas y automóvils que per sa velocitat son més perillosos.

A la fundició tipográfica dels senyors Successors de J. de Neuville, s'hi va celebrar ahir per primera vegada la festa de las bodas de plata d'un dels seus operaris que fa vinticinch anys que treballa á la casa. L'interessat va ser agraciat ab un diploma y un magnífich present, y el gerent de la casa el va obsequiar además ab un espléndit banquet, en el que va regnar la més gran germanor entre'l principal y els empleats.

Actes d'aquesta mena son molt dignes de ser imitats pels nostres industrials, per las corrents de simpatía que crea entre'l capital y'l treball y per l'estímul que dona als operaris en el millor compliment dels seus debers, resultant al últim en profit dels interessos dels seus amos.

Demá dissapte, tindrá lloch definitivament el debut de la gran artista italiana Eleonora Duse á Novetats; l'obra escullida pera sa primera presentació, es el drama den Dumas (fill) «La Dama de las Camelias», una de las obras que més triomfs li ha valgut á Eleonora Duse.

Demá's veurá el Teatre Novetats com en las grans solemnitats.

— Dissapte sortirá el primer número de *Pluma y Lápiz*.

Ahir matí va oficiar á la Catedral el Degá doctor don Jaume Dachs, assistit dels canonges doctors don Tomás Sánchez y don Jaume Bruguera.

Va predicar el canonge magistral doctor don Joseph Vallet.

— Dissapte sortirá el primer número de *Pluma y Lápiz*.

Dimecres, ab l'exprés de Fransa, va arribar á Barcelona y procedent de Nissa, l'eminent actriu italiana Eleonora Duse, tan estimada de nostre públich. La primera de las quatre únicas funcions que té de donar al teatre de Novetats, tindrá lloch dissapte, com es sabut, ab el drama den Dumas, (fill): «La Dama de las Camelias».

Es molt probable que'n substitució d'una de las altras obras que té anunciadas, representi'l famós drama del Ibsen «Hedda Gabler».

La eminent actriu fa poch que ha obtingut á Viena, hont ha treballat al «Burgtheater», una senyalada distinció, ab motiu d'una representació donada á benefici de la Caixa de retirats de l'Associació d'artistas vianesos. Mentres el local estava plé de gom á gom, l'intendent general, baró de Plappart va entrar al quarto de la Duse, entregantli oficialment la Creu d'Or, designada pera premiar mérits especials.

Demá dissapte deu arribar á Barcelona en Gabriele d'Annunzio, pera assistir á la primera representació de la seva tragedia «La Gioconda», que la Duse representará'l dilluns.

A l'Academia de Ciencias y Arts comensarán demá dissapte las classes d'Astronomía, Física y Matemática y d'Instrucció Electrodinámica.

La matrícula es franca y's fa á la Secretaría de la corporació, cada día de feyna, de dos quarts de quatre á dos quarts de set de la tarde.

El Governador civil senyor Dorda va rebre ahir matí la visita dels senyors Sandiumenge y Vilaregut.

—Provin el vi Bordeaux Saint-Georges.

Dimecres el president del anomenat Colegi de Metges de Barcelona, havía de rebre una comunicació del Governador, demanantli que s'abstingui de publicar anuncis als diaris incitant als metges de la colegiació obligatoria á que s'inscriguin al Colegi mentres no's resolgui per la Superioritat en un ó altre sentit.

El Governador, en vista de lo manifestat per la comissió de metges que'l va visitar, va remetre al Director general de Sanitat, el següent telegrama:

«Comissió representant de 400 metges no colegiats desitjan que V. I. resolgui l'assumpto de la colegiació médica contra R. D. 12 abril 1898.»

S'ha publicat un gros cartell en colors pera anunciar la série de funcions que al teatre de Novetats donará tots els dimars no festius la Societat «Aplech Catalanista» mentres en ell actui la companyia catalana que dirigeix l'Enrich Borrás.

Aquet cartell, molt just de tons, porta la firma den Lluís Graner, y té per tema l'afecte de llum d'un fanalet japonés dels colors catalans sobre las faccions d'una nena. El conjunt es garbós y brillant.

— Dissapte sortirá el primer número de *Pluma y Lápiz*.

Pastillas MORELLO Obran per inhalació dels agents antissèptichs, anti-catarrals y anti-asmátichs que's desprenen mentres van desfentse per la boca. Curan la **Tos, Refredats, Bronquitis, Aufech, Catarros, Ronquera, Abcessos pulmonars**, etc.—Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona.

Acaba de morir, confortat ab els auxilis espirituals, l'aprofitat jove Enrich Aranyó y Llenas.

Envién á la seva atribulada familia el testimoni del nostre condól, tot desitjant que Deu hagi acullit á la Santa Gloria l'ánima del difunt.

L'Aduana de Barcelona ha recaudat durant l'octubre las cantitats següents: per drets d'Aduanas 3.934.704'02 pessetas; alcohols 177'74; especials d'idem 44,092'11; tranzitori 5'50; consulars 27; sucres nacionals 10.804'32. Total: 3.989.900'59 ó sian 447 364'24 pessetas més que en igual mes del any anterior.

A las estacions de la línia del Nort s'hi están fent els treballs pera la substitució dels actuals rellotges per altres qre's regirán ab el nou horari de 24 horas.

—El mal de cap se cura en 5 minuts ab la *Hemicranina Caldeiro* Venda farmacias

Noticias religiosas

Parroquia de Sant Joseph (Santa Mónica).—Dema, día dels morts, á las deu se dirá l'ofici de Difunts, cantat per la Reverent Comunitat y Capella de la Mercé.

A la missa d'onze's comensará'l sant Novonari d'Animas que's fará tots els días á dita hora y predicará'ls seus sermons el Rvnt. doctor Joseph Martínez Pujol, Pbre.

INFORMACIO

telegráfica y telefónica

DEL

Diari de Catalunya

Telegramas del Estranger

Proclama de l'Agoncillo

Paris 1, 9'38 matí.

Agoncillo ha publicat, com á representant dels filipins, una proclama dirigida al poble americá dient que aquells may se considerarán vensuts; que si per un moment vencen las armas nort-americanas, la guerra seguirá latent; y que ara que's preparan las eleccions pera president de la República lo procedent es que's nombri un president que concedeixi la independencia al arxipélach.

En la proclama se recordan els danys materials y morals passats y futurs causats als filipins y á América per la guerra actual, y's diu que'ls filipins son capassos pera governarse ells mateixos.

Agoncillo demana que's fassi un plebiscit, perque está convensut de que tots els filipins volen la independencia.

Vaga de minayres

París, 1, 9'42 matí.

Telegrafian de Lens que passan de 20 mil els obrers que s'han declarat en vaga á las minas del Pas de Calais.

Durant la darrera nit s'ha notat molta agitació entre'ls minayres, peró no hi ha hagut cap incident sério.

Els boers

París, 1, 10'15 matí.

El generalíssim de las tropas inglesas al Transvaal ha telegrafiat al govern inglés que'l general Hunter ha batut als boers de Ventersburd, obligantlos á sortir d'aquella plassa.

També diu en Roberts que de resultas dels seguits atachs dels boers contra el ferrocarril, hi ha bastants ferits per part dels inglesos.

Ensulciada

Paris 1, 10'37 matí.

Comunican de Tunez que en unas explotacions de fosfats de Meiti Agni, aprop de Gafsa, han ocorregut lamentables desgracias.

A conseqüencia d'un esllavissament de terras en la part alta de las minas, han quedat ferits gran número d'obrers que treballavan allí.

D'entre la terra s'han pogut extreure en vida, pero mal ferits, á 50 obrers de las kábilas, y bastants morts.

Se creu que's trobarán més morts.

Final del Consell

Madrid, 1, 2'36 mat.

(Rebut després de tancada la edició del matí).

Després de lo que he comunicat referent al Consell de ministres, s'ha acordat l'aplassament pel vinent Consell de la resolució del expedient de marcas de fábrica ab Alemania, y la forma en que se declarará la ciutadanía dels espanyols que segueixen vivint á las excolonias; presentarán la ponencia en Campóo y en García Alix.

També se va designar una ponencia formada pels senyors Campóo, García Alix, y Allende Salazar, pera que obsequiin als congressistas ibero-americans.

Després de resoldre altres expedients sense interés, se va donar per acabat el Consell.

El vinent Consell

Madrid 1, 10'27 matí.

Ab motiu d'esser avuy la festa de Tots els Sants, s'ha aplassat fins á demá el Consell que devia celebrarse avuy baix la presidencia de la Regent.

La comissió del Foment

Madrid 1, 10'30 matí.

La comissió del Foment del Treball Nacional de Barcelona ha celebrat una conferencia ab el ministre de la Governació.

La prempsa madrilenya

"El Imparcial"

Madrid 1, 1'15 tarde.

Parlant de las partidas, assegura que lo pitjor del assumpto es la desconfiansa que té'l pais ab el govern.

Creu la gent que ara passará lo mateix que va passar á Cuba.

Entén *El Imparcial* que de no arribarse ben aviat á una solució inspirada en l'amor á la llibertat, ne vindrá una altra que satisfará millor l'esperit de justicia.

"El Liberal"

Publica en primer terme els despatxos oficials comunicats pel Govern al comens de las guerras de Cuba y Filipinas, pera demostrar sa identitat ab lo d'ara, y diu que en el transcurs de cinch anys hem tingut tres guerras civils y que no's pot seguir d'aqueix modo.

"El Globo"

Assegura que'l pais no tem que triomfi el carlisme, si no que tornin d'ias tristos pera Espanya, per no haverhi al davant del Govern homes de reconeguda virilitat.

El ministeri Azcárraga no serveix pera casos de crisis y de perturbació.

"El País"

Segons aquet periódich, vivim baix un régimen de mentidas.

El Govern amaga la veritat.

A la nació den dírseli tota.

Creu també que estém igual que al comensament de la guerra de Cuba.

Els ministres de la Guerra y de Governació se contradiuen en sas noticias.

Els ministerials no saben lo que diuen ni diuen lo que saben.

Lo que diu el Sr. Ugarte

El ministre de la Governació, ocupantse de lo que aquí passa, ha manifestat lo mateix que ahir.

Entén que hi ha quatre concausas que han pogut contribuir á que s'arribés al actual estat de cosas: el regionalisme, el carlisme, la crisis industrial, y per últim els elements perturbadors com son, per exemple, els repatriats de Cuba, que acostumats á una vida aventurera, poden ser elements de pertorbació.

Ha afegit que hi ha tranquilitat per tot arreu.

Respecte á lo de Catalunya, ha manifestat que no's té cap noticia de la partida de Berga, pero que es insignificant y no hi ha per qué alarmarse.

Sobre las partidas

Un ministre, ocupantse del carlisme, ha manifestat que descartada ja la versió de que'l moviment sedicios obeía á una jugada de Bolsa, ha fet convenir en que's tracta d'una tentativa carlista.

No ho negan els queíes.

El Govern desplegará gran energía pera ofegar el moviment y espera que ho logrará el Capitá general de Catalunya, perque compta ab totas las forsas necessarias y es sols á la provincia de Barcelona ahont hi ha hagut el moviment.

Els processos oberts contra els sediciosos s'activarán tot lo que siga possible.

Si el general Delgado demana que se li envii el «Pelayo», se li enviará y allí tindrán allotjament tots els detinguts.

Ha dit també, referintse á que l'exgeneral carlista Cavero es á Perpinyá, que el Govern ne dona importancia á lo den Cavero ni del Baró de Sangarren.

Consells de ministres

Se creu que molt aviat se celebrará un Consell de ministres pera tractar dels Pressupostos á solicitut del ministre d'Hisenda.

Aquet matí ha manifestat el senyor Ugarte que demá hi haurá Consell de ministres y que á la tarde sen celebrará un altre á la Presidencia.

Aquestas duas noticias potser tenen relació la una ab l'altra.

Escalafons d'Hisenda

El ministre d'Hisenda prepara una Real ordre que concedeix un plasso ampliatori fins á primer de desembre próxim, pera que'ls cessants, tant d'Hisenda com d'Ultramar, afectes á dit Ministeri, puguin presentar sas solicituts.

Possessió

El nou Rector de la Universitat de Salamanca, senyor Unamuro, va pendre possessió ahir.

Van assistir al acte casi tots els professors menos els carlinis y silvelistas.

Abstencions

Se diu que'ls representants de molts gremis de Madrid no s'adheriran á cap dinar ni acte polítich y que per conseqüent tampoch pendrán part en el del senyor Romero Robledo.

—El senyor Pidal nega que acepti cap lloch en el Senat.

El «Pelayo» cap á Barcelona

Madrid, 1, 6 15 tarde.

Ferrol.—Avuy surt el «Pelayo» cap á Barcelona.

L'almirall Cámara ha rebut ordres pera que's preparin altres barcos y estiguin llestos pera sortir al primer avís cap á Catalunya.

Aquestos preparatius marítims se relacionan ab la qüestió del carlisme.

Viatge den Chamberlain

Gibraltar.—En Chamberlain ha calificat de burda la noticia que recullen alguns periódichs respecte á que'l seu viatge á Gibraltar tingui per objecte conferenciar ab en Kruger en terreno neutral.

Afirma que'l seu viatge es purament d'esbarjo y de descans en las sevas tascas diarias. Afegeix que'l molesta que li parlin de política.

Fa una vida tranquila. Divendres sortirá cap á Malta.

Desanimació

Aquí regna complerta desanimació.

Els Circols están deserts.

L'Azcárraga, ab motiu de la festivitat del día, no ha assistit á la presidencia, ni'l ministre de la Governació al seu despatx.

Preparant la rebuda den Krüger

París.—El Comité marsellés pera la independencia dels boers ha dirigit una arenga al poble declarant que's proposa organisar en honor del president Krüger una manifestació digna del personatge.

Afegeix que importa al honor de Fransa que la recepció tingui tots els caracters de grandesa, simpatía y admiració inspirada pel poble que ab tant de coratge lluyta per la seva independencia.

El Parlament italiá

Diuen de Roma que'l dia 22 del que som, rependrá el Parlament las sevas tascas.

Darrera informació

Telegramas del Estranger

Desordres

París, 1, 9 nit.

Un telegrama de Nantes diu que'ls vaguistas han produit greves desordres, tenint de cargar contra d'ells la gendarmeria.

Se tenen desordres á Sain Nassaire.

Noticias de Filipinas

París, 1, 9'15 nit.

L'Agoncillo ha comunicat á *La Patrie* un telegrama de Filipinas donant compte de que la situació es cada dia pitjor pera'ls nort-americans.

Els filipins atacan constantment als destacaments yanquis.

Els americans se'n venjan calant foch als pobles y fent presoners als noys y á las donas.

Dos mil habitants pacífichs de Manila y altres punts del Arxipélach han dirigit un manifest al Parlament dels Estats Units demanant la independencia de Filipinas.

Tot just arriban á mil els filipins que han prestat jurament á la bandera nort-americana.

L'esposa del general Botha

París, 1, 9 35 nit.

Londres.—L'esposa del general Botha morintse de fam y de miseria ha sigut recullida al carrer y conduida á l'enfermería de la presó, ahont la cuyda un metge especialista.

Se tem que las privacions li hagin produit una perturbació mental.

No se sap com ha pogut arribar á Londres.

Preparatius

París, 1, 9'45 nit.

Londres.—L'Almirallatge ha contractat un milió de toneladas de carbó, que han de ser entregadas dins del any 1901.

Aixó indica que Inglaterra's prepara pera alguna campanya d'importancia.

Desavinensa

París, 1, 10 nit.

Un despatx de Pekin diu qu'en la reunió d'embaixadors que va tenir lloch el dia 28 d'octubre, no va haverhi acort per no estar conformes els representants de las potencias sobre si devía concedirse ó no un armistici durant las negociacions de la pau ab Xina.

¿En Weyler á Catalunya?

Madrid, 1, 9'15 nit.

S'ha dit aquesta tarde que'l Govern tenía'l propósit, si'l moviment carlí adquiría importancia, d'enviar á Catalunya al general Weyler.

Aprofitant d'aquet rumor, diu aquesta nit *La Correspondencia* que ha consultat á personas de la intimitat del general Weyler, las quals han declarat que aquet no'n sabía res y que no concedeix importancia al actual moviment.

Preparatius navals

El ministre de Marina ha conferenciat ab el general Azcárraga, relacionant alguns aquesta qüestió de las novas midas que prepara'l Govern contra el moviment carlí, per si aquet anés adquirint importancia.

El senyor Dorda

Els ministerials negan qu'en el Consell de ministres d'anit s'acordés la destitució del Governador civil de Barcelona, senyor Dorda.

L'*Heraldo* comentant aquesta noticia, diu que no será perque no hi hagi motius més que suficients.

Autoritats carlistas

L'*Heraldo de Albacete* crida l'atenció del Govern sobre l'existencia en aquella provincia de diversas autoritats publicament afiliadas á la bandera de don Carles.

Una versió

La Petite Gironde, periódich que acostuma estar ben informat en tot lo que's relaciona ab els carlins, diu que'l moviment insurreccional del carlisme tenía d'esclatar el dia de Tots Sants, en diferents punts; pero que, per causa de una mala inteligencia, un dels bandos s'ha anticipat alguns días y ha fet abortar la conspiració.

Tranquilitat

Las noticias que's reben de Valencia son tranquilisadoras.

El senyor Ugarte ha dit que igualment acusan tranquilitat las noticias de las demés provincias.

Un discurs den Paraiso

Constantina.—El senyor Paraiso y els seus acompanyants, convidats per la Junta Directiva del «Centro de labradores, artesanos y comerciantes», varen assistir anit á una reunió en la que aquell va pronunciar un discurs que fou molt aplaudit.

Va comensar dient que tenim un exército compost de més generals que soldats tant necessaris pera la defensa de la patria.

Va combatre'l regnat del servilisme, que permet als ministres fer tot lo que els dona la gana.

Digué que'ls Alcaldes solen ser instruments del Govern, ajudantlo á recaudar contribucions.

Aconsellá al poble que deixi de votar candidats y que s'uneixi pera eligir diputats á personas de reputació y honradesa reconegudas, donantloshi l'acta sense consultarlas previament.

Afirmá que's tenen de fer cent milions de pessetas d'economías, d'ellas deu milions en el clero alt, afegint que per més que's dediquesin cinch milions á millorar la situació del clero de baixa categoría encara se'n podrian economisar altres cinch milions.

Parlá de la necessitat de millorar la situació dels obrers y de la conveniencia de que obtinguin cárrechs públichs, enviantlos á las Corts, á las Diputacions y als Municipis.

Va acabar agraint els viscas que li donavan, dient que'ls volía «pera la pobre patria que's mor.»

Al final d'aquet discurs donó un crit de ¡Visca Constantina! que va ser contestat ab entusiasme.

Sinistre

Bilbao.—Al sortir, ab rumbo á Inglaterra, el vapor «Bilbao», carregat de mineral, ha encallat á la escollera del port exterior, obrintseli una via d'aygua de consideració.

Els remolcadors han treballat inútilment pera salvarlo.

El vapor «Bilbao» se considera del tot perdut.

La tripulació s'ha salvat.

Consell extraordinari

Madrid, 1, 10'30 nit.

A instancias del senyor Allende Salazar, se celebrará un Consell extraordinari pera tractar dels Pressupostos.

Es probable qu'en aquet Consell se tracti també de la crisis industrial de Catalunya.

La minoria gamacista

Madrid, 1, 10'37 nit.

S'assegura que'l senyor Gamazo reunirá als seus amichs pera tractar de la vinent campanya parlamentaria.

Se creu que acordarán fer una oposició enérgica al Govern.

LA MILLOR MÁQUINA D'ESCRIURE

Underwood

La única ab treball á la vista

Catálechs ilustrats pel representant general P. Ganguillet, Balmes, 7, Barcelona

PARIS 1900: 2 MEDALLAS D'OR

Lo que diu "La Epoca"

Madrid, 2, 1 mat.

La Epoca referintse al aixecament de Catalunya, diu que no hi ha ambent pera una revolució armada, sigui carlina ó republicana, pero demana la destrucció complerta de las partidas per requerirho aixís l'esperit públich.

El Governador de Barcelona

Madrid, 2, 1'17 mat.

El ministre de la Governació no va assistir anit al despatx del ministeri.

El subsecretari ha dit que no té cap noticia de que's vulgui rellevar al Governador de la provincia de Barcelona senyor Dorda.

LAS COMARCAS

La Garrotxa

BANYOLAS.—Ja es hora de parlar de nostra Festa Major, que finí el passat diumenge.

En el día de nostre Patró fou lo millor la missa del mestre Guiorza, executada admirablement per l'orquesta y cantors. El sermó fou en catalá y per tal havém de felicitar á Mossén Alabáu orador sagrat de gran fama, el que ho va fer be com acostuma. Havém de felicitar també á nostra Casa Missió, per haver acabat ab la rutina dels anys anteriors. La professó estigué bastant concorreguda y lluida, encara que faltanthi l'Ajuntament, quina ausencia fou criticada. Lo demés resultá lo de sempre; sardanas á doxo, concerts, teatres y balls. En las sardanas se lluiren las orquestas de La Bisbal y de Cassá.

Las regatas resultaren una *lata* y casi'l mateix el migrat castell de fochs al estany. L'efecte dins de l'aygua era sorprenent y encisador, peró'ls fochs com he dit abans, resultaren pel preu un poch deficients. Pel demés, la concurrencia fou gran el segón día, sobre tot en las sardanas de la tarde, en las que no's podía dar un pas.

—. La passada setmana, dos días abans de la Festa, hi hagué foch á can Pere Palmada, quedant dominat després de molts esforsos.

— Fa pochs días nostre compatrici y bon amich don Marián Malagelada'ns enviá una circular, notificantnos la seva presa de possessió de Registrador del partit de Sort (Lleyda). Ens en alegrém de que hagi obtingut dit cárrech, peró sentím l'ausencia del amich.

— Els pagesos s'afanyan á sembrar aprofitant la saó d'aquets días.

Camp de Tarragona

VALLS.—Ha tingut lloch la inauguració del alumbrat eléctrich ab la colocació de 200 lámparas de deu bugías cada una en l'altar major de la iglesia de Sant Joan Batista, d'aquesta població.

La corrent de trasmissió ve desde'l «Molí de la Roca», á set kilómetres de la localitat, havent sigut establerta pels senyors Borrell y Puco Las autoritats y particulars que presenciaren la inauguració, ne quedaren molt satisfets, cantantse en acció de gracias un «Tedeum».

Inaugurada ja la electricitat el día del casament del advocat don Lluís Tomás ab la filla del rich propietari don J. Ramon Coll, s'illuminá la casa d'aquet ab seixanta lámparas que feyan un efecte espléndit.

REMITITS

ACADEMIA FUNDADA EN 1885

FRANCÉS Mr. y Me. Joussain

Professors titulars de Paris

PIANO per Mme. Joussain

Lliçons á domicili. *Espagnol aux étrangers.* Traduccions: P. Gracia, 70, ent.°

QUATRE GATS

Plat del día.—*Pernil ab tomáquet.*

Abonos per 30 menjars desde 12 duros

XIV

Alguns dias després, una carta del marqués de Montespard va enterar al seu protegit de que'l camp matrimonial era obert pera ell.

Per la seva part, el nou hereu havia cuytat á treures del damunt el nom de Guibout, substituintlo pel de Saint-Gorgon, á fi de vencer per endavant els obstacles que li poguessin posar las manías de la seva futura sogra.

Un hermós dematí d'octubre, el senyor Alexandre de Saint-Gorgon, *ex condecorat* de juliol,—puig ja no pensava en condecoracions de cap mena—va fer en un *cupé* magnífich la seva entrada á Ginebra. El carruatge ostentava'ls escuts de la familia y anavan asseguts á la banqueta dos lacayos uniformats de dol.

El prometatge, donchs, va seguir el curs ordinari.

Dos mesos després, quan el contracte va haverse de firmar en presencia d'una brillant reunió, l'excondecorat va dibuixar el nom de Saint-Gorgon, rubricantlo ab una profusió de cargolets, que la senyora de Chateauvieux, (lluny de fer com quan lo del registre del hotel de Saint Gervais) va trobar plens de gracia y elegancia.

Al endemá, á l'iglesia católica de Ginebra, ls dos promesos varen pronunciar el «si» sagramental.

Quinze dias després del casori, el marqués de Montespard va ser escomés al carrer dels Alemanys, abans el més hermós de Ginebra, per un jove que se li va acostar depressa.

Era en Bennezons, pálit, amagrit, ab el posat de cansament, la barba llarga y descuydada, els vestits en desordre.

Malgrat la seva experiencia, el marqués va quedar per alguns moments pertorbat.

—¿Com está la senyora de Chateauvieux?—va preguntar el jove sens adonarse de la seva turbació;—tinch tantas ganas de véurela, que si cregués al meu desitg, aniría tot seguit á casa seva, sense cambiarme tan sols la roba.

El part de Fransa havia recobrat la seva

sentiments refredats y ensenyantli'l camí del dever, he complert ab la meva obligació tot fentli un senyalat servey. El punt del senyor de Bennezons es á la Vendée. Si'ns torném á veure may més, estich segur que'm donará las gracias. Peró aixó son qüestions políticas y devém, abans que res, ocuparnos de tu... Ja sabs, filla, que'm costa molt de contrariarte. Peró'l meu amor de mare no'm permet una falta d'energía que comprometería la teva sort y de la que tu mateixa't penedirías. ¿Pot ser altre'l meu desitg que'l de ferte ditxosa?... En el fons, fins tu mateixa has de compendre que'l senyor de Bennezons no es partit pera tu. Nosaltres no som ricas y ell ho es encara menos. Ajuntant aquestas duas mitjanías, aném de dret als apuros y, si arribeu á tenir gayre familia (admetent la possibilitat de tal casori) será encara pitjor, donchs vindrá la pobresa. Quan serás mare, veurás qu'en el cor d'una mare, la ditxa dels fills foragita tot altre sentiment... Pénsathi, Anastassia: se tracta de 80,000 lliuras de renda!

—A lo menos, si no es rich, té'l nom benich l'Armand. Y quan un s'anomena Bennezons, fins pot sacrificarse la fortuna.

—Primerament ¿pot assegurarse que perteneixi á l'antiga familia de's Bennezons? Se-

MOVIMENT DEL PORT

Dia 1.

Embarcacións arribadas

De Gijón, 6 ds. v. Matias F. Bayo, 790 ts. c. Vigil, ab carbó mineral.

De Manaos y escalas, 21 ds. v, Colombo, de 1610 ts. c. Testori, ab carga y 12 pgs.

De Nova Orleans y escalas, 25 ds. vapor Puerto Rico de 1742 ts. c. Pelegrí, ab efectes.

De Bilbao y escalas, 18 ds. v. Cabo San Sebastian, de 1178 ts. c. Garcia, ab efectes y 4 passatger.

De Alacant, 33 hs. v. Besós, de 277 ts. c. Esquerdo, ab efectes y 19 passatgers.

De Burriana, 2 ds. balandra Regina, de 38 ts. c. Oller, ab garrofas.

De Ibissa, 3 ds. balandra Joaquina, de 60 ts. c. Roig, ab garrofas.

De Liverpool y escalas, 12 ds. v. Turia, de 936 ts. c. Talladas, ab efectes y 3 passatgers.

De Valencia, 15 hs. v. Vicente Ferrer de 408 ts. c. Llopis ab efectes y 132 passatgers.

De Alacant y Torrevella, 32 hs. v. Luis Pinzon, de 110 ts. c. Cheli, ab efectes.

De Bilbao y escalas, 18 ds. v. Florencio Rodriguez, de 660 ts. c. Garuscou, ab efectes y 5 passatgers.

De Génova, 28 hs. v. P. de Satrustegui, de 3090 ts. c. Roldos, ab carga.

Avisos d'Administració

El DIARI DE CATALUNYA se ven á:

LONDRES.— Llibrería francesa de Otto D. Binger, 18, Wardour Street prop de Picadilly.

PARIS.—Boulevard Montmartre, número 2, kioske número 50, de madame Schneider.

Boulevard Montmartre, kiosko número 46.

Boulevard des Italiens, kiosko número 34.

Boulevard des Capucines, kiosko número 10 de madame Lelong.

Blondas catalanas

Tiras brodadas de Suissa

Gran assortit molt barato

La Villa de San Gall

3, CARRER RAURICH, 3

VARIETATS

XARADA ILUSTRADA

La solució demá.

Espectacles

Teatre Principal. Companyia de sarsuela Catalana, dirigida pel primer actor don Joseph Bosch. — Avuy, divendres: **El suplici de Tántalo, Societat familiar ó Tenorios y Castanyas y Un cel obert.** A dos quarts de nou. Entrada, 2 rals. Se despatxa á comptaduria.

Romea. Avuy divendres. Tarde: **Don Juan Tenorio y El nevo Tenorio.**

Gran Teatre del Liceu. Companyia d'ópera italians.—Abono. Continúa obert en l'administració del teatre tots els dias de 10 á 12 dematí, de 4 á 6 tarde y de 9 á 11 de la nit.

ABONOS ECONÓMICHS ESPECIALS

Sillóns ab entrada desde la fila 15, per 62 funcions, 188 pessetas.

Id., id., de totas las filas, per 12 funcions á un dia la setmana que no siga festiu, 72 pessetas.

Tivoli. Circo Equestre.—Avuy divendres.—Dues magnificas funcions. Debut dels notables artistas Tres Clifrons. Magnifichs exercicis. Graciosos intermedis pels clowns. Preus y horas de costúm. Se despatxan localitats á comptaduria.

Novetats. Companyia dramática de don Enrich Borrás.—Avuy divendres, tarde: El popular drama **Don Juan Tenorio.** Nit: **Don Juan Tenorio y El Nuevo Tenorio.** Preus y horas de costúm.

Novetats. Dissapte, 3 novembre. Debut de **las Camelias.** Se despatxa á comptaduria.

Novetats. Societat de Concerts Clássichs, director don Enrich Granados.—Diumenge, 4 de novembre, á las onze del matí. Primer concert popular de la temporada ab el concurs del distingit compositor don Lleó Moreau y de la Capella Catalana dirigida per don Joaquim Cassadó. Preus.—Palcos sense entradas, 10 pessetas; butacas ab idem, 2 pessetas; circulars ab idem 1'50 pessetas: cadiras primer pis ab idem 1 peseta; assientos fixos segon pis, 1 peseta. Entrada general, 50 céntims, el timbre móvil á carrech del públic.

De venda en els principals magatzéms de música y en el guixet d'aquest teatre el dia del concert.

Eldorado. Teatre Catalunya. — Temporada de 1900 á 1901.—Companyia còmich lírich, dirigida per Bonifací de Pinedo y Enrich Gil.—Avuy divendres, tarde: **Los buenos mozos Maria de los Angeles, El Barquillero y La alegria de la huerta.** Nit: **La alegria de la huerta. Maria de los Angeles, El barquillero y Juanito Tenorio.** Preus y horas de costúm.

COTONS

31 octubre 1900.		Tanca mercat	Clausura anterior	Alsa	Baixa
Nova York	(Disponibles.	9 5/8	9 1/2	1/8	—
	(Futurs desembre.	9.11	8 96	Cambi de mes	
	(Disponibles.	9 5/16	9 3/16	1/8	—
Nova Orleans.	(Futurs, desembre.	8.88	8.75	Cambi de mes	
Arribos als ports dels Estats Units el dia 31 octubre.				,000 balas	
» en igual fetxa del any passat.				35,000 »	
31 octubre 1900.		Tanca mercat	Clausura anterior	Alsa	Baixa
Liverpool.	Disponibles.	5 7/32	5 1/4	—	1/32
1 novembre 1900.		Obra mercat	Clausura anterior	Alsa	Baixa
Liverpool.	Futurs, Octubre-Novembre.	5 1/64	5 5/64	—	—

BARCELONA, 1 NOVEMBRE, 1900

Granvia. Avuy divendre, tarde y nit: **La balad. de la Luz Una vieja, El Guitarrico y Tenorio en Nápoles.**

Alhambra. Gran Sala Café.—**Concerts** totas las nits pel afamat **Septimino Artistich.**—De 9 á 12.

Alhambra. Saló Sport. Passeig de Gracia, núm. 25.—Cada dia sessions de 3 á 5 y 9 á 1.—Apostas á 2'50 pessetas.

Xocolatería Restaurant

DE CATALUNYA

Servey á la carta. —Oberta desde 8 pessetas.—Abonos económichs.—Menjador independents.—Plassa de Catalunya, xanfló á la Ronda de St. Pere. Teléfono 1.525.

IMPREMPTA DE JOAN CARNÉ
Escudellers, núm. 10 bis.

¡ES EL PRIMER Y EL MES ACREDITAT!

Desconfiis dels imitadors, que no solament intentan imitar el producte, sino que copian el nostre nom de *CALLICIDA* y hasta la forma dels nostres anuncis pera enganyar al públich. Cap es de tan segur resultat com ell. *Exigeixis el nom de Escrivá.* Se ven á las farmacias y droguerias de Espanya y América.

Callicida Escrivá

¡18 ANYS D'EXIT CREIXENT!

En la curació dels *Ulls de Poll y Duricias*. Es incoloro, no taca. De aplicació sencillíssima. Calma el dolor. Seguint las instruccions s'obté una curació radical.

6 rals el frasch. Dipósit central: **Vda. de J. Escrivá, farmacia de la Estrella, Fernando VII, 7, Barcelona.**

SERVEYS DE LA

COMPANYIA TRASATLÁNTICA

DE BARCELONA

Unas expedicions mensuals á Cuba y México, una del Nort y altra del Mediterrani.
Una expedició mensual á Centre América.
Una expedició mensual á Rio de la Plata.
Una expedició mensual al Brasil arribant fins al Pacífich.
Tretze expedicions anyals á Filipinas.
Una expedició mensual á Canarias.
Sis expedicions anyals á Fernando Póo.
156 expedicions anyals entre Cádiz y Tanger arribant fins á Algeciras y Gibraltar.
Las fetxas y escalas s'anunciarán oportunament.
Pera más informes, acudeixis als Agents de la Companyia.

Vapors de Tintoré y C.ª

PERA LIVERPOOL

Sortirá'l divendres, 2 de novembre, el vapor espanyol

Turia

son capitá don Francisco Talladas, admetent carga y passatgers.
Se despatxa al Passatge del Comers 1 y 3, principal.
Agents d'aduanas, senyors Vda. de Orfila, Cert, Creus y Doménech, Societat en Comandita, carrer del Parch, núm. 3, baixos.

CEPS AMERICANS

HORT DE PAU ABELLÓ

Carretera de Tarragona.--REUS

Gran assortit de Rupestris del Lôt, classe seleccionada; autenticitat garantida.—Pera tractar, al carrer Primer del Roser, número 4, Reus.—Al mateix hort.

PLASSA UNIVERSITAT, 4 BIS

Gran assortit de taulas de noguera per menjador y despatx, desde 6 duros; cadiras pera menjador y despatx, desde 3 duros docena; buffets pera sala y menjador, desde 9 duros; armaris ab lluna desde 25 duros, y rentamáns (lavabos) Vitoria, desde 2 duros ab joch y jochs de cadiras entapissadas desde 11 duros.

Cortinatges montats, ab galería, cenefa, serrell y abrassaderas, desde 5 duros.

Llits espanyols blanchs, negre y noguera desde 8 duros.

Plassa Universitat, 4, bis

ACADEMIA

Carrera práctica DE COMERCIO — Plaza de Cataluña, n.º 12 — Idiomas por profesores EXTRANJEROS — COTS

Habitacions confortables

S'obtenen ab els mobles, sillerías y cortinatges de la fábrica J. Torras Florensa Despatx, carrer Arcas, 8, Sucursal á Gracia, carrer Major, 11.

Pis 1.er á la Rambla

Gran y d'excelents condicions, perfectament decorat, ab habitacions claras y independents, ab aygua, gas y electricitat, galería ab cristalls y rentador. Informarán á la sabateria de don Joseph Durá, Escudellers, núm. 5.

TRANSPARENTS

baratíssims á la mateixa fábrica. Al engrós y al detall. Carme, 61, primer pis.

Corresponsals del "Diari de Catalunya„ que admeten suscripolóns.

Badalona; Joseph Costa y Soler, carrer de la Creu.
Balaguer; Torremorell, llibrería.
Berga; Quirse Casals.
Besalú; Félix Prats, confitería.
Blanes; Jaume Ayats.
Caldas de Montbuy; Esteve Crusellas
Calella; Joseph Maresma.
Camprodón;
Canet de Mar; Joseph Rocosa.
Capellades; Joaquín Montal.
Castellar del Vallés; Joseph Ferrer
Cassá de la Selva; Joseph Terrades.
Centellas; Antoni Amich.
Cornudella; Andreu Aragonés.
Falset; Joseph Barceló.
Figueras; Dalmasi Pressas.
Granollers; Jaume Joseph, imprempta.
Girona; Joseph Franquet, Plateria, 26, llibreria.

Moviment de trens en las estacións dels Fs. del Nort y Fransa

(Horas del Meridiá de Madrid)

Arriban á l'estació del Nort

De Saragossa. 6'00.*
De Lleyda: 1'00 y 6'00 t.*
De Manresa: 8'28-10'30 m.*, 1'00-3 55-6'00 t.* y 8'57 nit.
De Tarrassa: 6'18-7'28-8'58-10'30 m.*, 1'00-2'12-3'55-6'00 tarde y 8'57 nit.
De Sant Joan: 9'37 m.* 2'45 (merc.) y 6'39 t.*
De Vich y Caldas: 7'18-9'37 m.* 2'45 (merc.) 6'39 t.*

Arriban á l'estació de Fransa

De Fransa: 7'29 m. (exprés) 10'31 m.* 6'21 n. 6'49 n. (exprés).
De Gerona: 7'29 m. (exp.) 8'01 m. 10'31 m.* 6'21 n. 6'49 n. (exprés).
Del Empalme (litoral): 8'35-10'56 m.* 7'19 n.*
Del Empalme (int.): 7'19 m. (exprés) 8'01 m. 10'31 m.* 9'58 t. 6'21 n.*
Especial de Blanes: 1'45 t.
De Arenys: 6'33-8'35-10'56 m.* 1'45 t. 3'12 t 7'19 n.*
Especials desde Mataró: 7'54 m. 5'24 t. 9'35 n.
De Madrid: 9'21 m. (exprés)* 5'08 t.*
De Valencia: 8'22 m.* 10'13 n. (exp.)
De Tarragona: 7'08-8'22 m.* 5'08-6-39 t. 10'13 n.*
De Reus: 9'21 m. (exp.) 9'41 m.* 5'08 t.* 7'34 n.
De Martorell: 7'20-9'41*-11'33 m. 1'23 6'39 t. 7'51 n.*
De Molins de Rey: 9'41 m. 5'08-1'20-6'39 t. 9'10 n.
De Mora la Nova: 9'21 m. (exp.) 5'08 t.* 7'34 n.
De Sant Vicens per Vendrell: 9'41 m.* 1'20 t. 6'39 n.*
De Vilafranca: 9'41 m.* 1'20 tarde 6'39 n.*
De Sant Vicens per Vilanova: 7'08-8'22*-9'21 (exp.) m. 12'58-5'08 t.*
De Valls: 1'20-5'08* 6'39 t. y 10'13 n.*
De Picamoixóns: 1'20-5'08 t.* 6'39-10'13 n.*

Surten de l'estació del Nort

Pera Saragossa: 9'45 m.*
Pera Lleyda. 9'45 m.* y 1'44 t.
Pera Manresa: 5'45*-7'35 y 9'45 matí 1'44* y 4'12 t. y 6'01 n.
Pera Tarrassa: 5'45*-7'35-9'45 y 11'03 matí 1'44*-4'12 t. 6'01 y 7'02 n.
Pera Sant Joan: 6'37*-10'48 m. (mercancías) 2'18 t.*
Pera Vich y Caldas de Montbuy, 6'37*-10'48 m. (merc.) 2'18-5'15 t.

Surten de l'estació de Fransa

Pera Fransa: 4'55*-9'43 m. (exp.) 1'20* tarde 6'39 n. (exprés).
Pera Empalme (Interior): 4'55* m. 8'07-9'43 m. (exprés) 1'20*-5'15 t. 6'39 n. (exprés).
Pera Empalme (Litoral): 4'38 matí* 12'50*-4'17 t.
Pera Arenys: 4'38 (7'36 fins á Blanes) 9'55 m 1'4'50*-4'17-6'15 t.
Pera Badalona: 4'17-4'38*-6'39-7'06-8'36 9'23-9'55-10'34 11'50 m. 12'50*-1'48-3'14-4'17-5'02-5'27 t. 6'15-7'36 n.
Especials pera Mataró: 11'50 m. 5'02 t. 7'36 n.
Pera Madrid: 9'51 m.* 7'02 n.* (exp.)
Pera Valencia: 5'25 m.* 3'03 n. (exp.)
Pera Tarragona: 5'25*-3'10 m. 12'31 4'24 t. 8'06 n.*
Especial pera Mora: 11'15 m.
Pera Reus: 5'55-9'51*-11'15 m. 1'55* t. 7'02 n. (exprés).
Pera Sant Vicens per Vilanova: 5'55-6'10-9'51*-11'15 m. 1'55*-4'24 t. 7'02 (exprés) y 8'03 n.*
Id. per Vendrell: 5'25*-12'31 matí y 5'24 t.*
Pera Martorell; 5-25*-7'29 m. 12'31-3'00 5'24 t.* 7'41 n.
Pera Molins de Rey: 5'25-7'29-9'24 m. 12'31- 1'55-3'00-5'24-7'41 t.
Pera Picamoixóns: 5'55 m.* 1'55-7'2 n.
Pera Valls: 5'55 m.* 1'55* 5'24 t.
Pera Vilafranca: 5'25 m.* 12'31 5'24 t.

L'estrelleta * indica los trens correus.

CATARRO DELS NOYS

L'*Anticatarral Borbonet* es el verdador especifich acreditat pera curar en pochs dias la *Coqueluche* y *Bronquitis* y tota classe de tos dels noys.

Dipósits: Doctor Andreu. Doctor Casasa, y Rambla de las Flors, núm. 4 A Vilanova y Geltrú, farmacia del autor.

Taller de joyería R. CALLIS. Compra y venda d'or, platino, plata, pedrería fina y papeletas de empenyo dels Montes y sucursals. Portaferrissa, 25, (P. Cucurulla).

HERNIATS (Trencats)

Pera l'alivi absolut y curació radical de tota classe d'hernias, els metges més ilustres recomanan ab preferencia als demés sistemas l'us del acreditat braguer OPTIM HERNIAL VIVES, aparato medicinal únich á Espanya ab patent de invenció, construhit y aplicat baix la direcció facultativa.

Despatx de 9 á 1 y de 3 á 7.—UNIO, 17, entressol

CLINICA-MANAUT

DISPENSARI PUBLICH

Comte del Assalt, número 43, primer

Malaltías especials de la dona propias de son estat, y complicacións que d'ellas dependeixen.

Tumors, llagas, fístulas, erupcions, catarros, hemorragias, alteracions menstruals, trastorns funcionals, etc., etc.

CONSULTA PUBLICA especial pera las malaltías de la dona: de 11 á 1á.

CONSULTA GENERAL, pera tota classe de malaltías d'homes y nens, de 3 á 9.

HABITACIONS PERA OPERADAS PENSIONISTAS

Personal facultativu. Servey permanent.—Asepsia, comoditat, llum elèctrica etc.—Consultas per escrit: Comte del Assalt, núm. 43, pis primer.

Academia Serret

de tall parisench

El sistema Serret es el més fácil que's coneix fins avuy, ja que no cal aplicarni cap cálcul aritmétich y las alumnas fan práctica en els grans tallers de modista de la Academia, ahont també s'hi tallan y confeccionan tota mena de roba blanca pera senyoras, noys y senyors. Hi ha classes de 8 a 9 del vespre. Especialitat en tallar vestits y abrichs. Preus económichs.

Plassa Angel, entrada Tapineria, 4, segon, primera

RUBINAT-LLORACH

UNICA AYGUA PURGANT NATURAL

que combat maravellosament totas las malaltías del ventrell.

DESCONFIIN D'ALTRAS AYGUAS que's entreguin com á sustitució ó imitació de la llegítima, antiga y universalmeat admesa per las Academias y las celebritats médicas, coneguda ab el nom de

RUBINAT LLORACH

Exigir sempre la etiqueta groga á las ampollas, portant l'escut vermell ab el nom de RUBINAT y la firma y rúbrica del Dr. LLORACH al coll de l'ampolla.

Administració: Corts, 288, entressol. Barcelona

Xarop Pagliano

L'únich veritable

es el del Prof. **Girolamo Pagliano de Florencia**

Unichs agents á Espanya:

J. URIACH Y C.ª — Moncada, 20. — Barcelona

DEPURATIU DE LA SANCH

Malaltías de pit, bronquitis, tos, pulmonías

ELS PETOS YODO BALSAMICHS DEL DOCTOR ESTARRIOL son, com tothom ho sap, el mes segur preservatiu y curatiu d'aquestas malaltías. Usantlos s evitan las pulmonías y constipats. N'hi ha d'especials pera'ls noys. Demanin prospectes. DIPOSIT GENERAL Y VENDA: J. Uriach y Companyia. Moncada, 20, Barcelona. Venda al detall á las farmacias y establiments d'ortopedia.

gons el marqués de Montespard, no hi ha res que ofereixi tants duptes. Després á Fransa, no hi ha més que una trentena de familias históricas que tinguin un nom veritablement important. Si't puguessis anomenar senyora de Rohan ó de Montmorency, pasaría per tot. Peró entre Bennezons, Chateauvieux ó Saint-Gorgon, no hi veig cap diferencia. Se tracta donchs, senzillament, de la fortuna... ¡80.000 lliuras de renda!

—¿Y'l cor?...

—80.000 lliuras de renda! ¡una fortuna prou grossa pera posarnos al costat de lo más aristocrátich de París!

—¡Sí, sobretot haventse de dir Guibout!

—¡Saint-Gorgon!

Tal com ho havía fet sa mare ab el marqués de Montespard, l'Anastassia va atacar en tots els articles el projecte sotmés á la seva aprovació.

Y va discutir, y va rahonar y argumentar y parlamentar y pervericar.

Peró també va vessar llágrimas y sabut es que las llágrimas, tranquilisan la conciencia, puig després de plorar, totas las donas s'absolen.

Per último, havent agotat tots els arguments y tots els sanglots, va entregarse y va reconeixe de mica en mica en las sevas me-

senyora de Chateauvieux te rahó: vaig agafar las cosas de molt mala manera.»

—Devía semblarvos molt esquerpa, ¿oy? va dirli l'Anastassia un altre dia.—Peró vos no vareu pas ser ab mí massa amable. ¿Recordeu el dia que'm vareu esquitxar de fanch?

Al dir aixó, el recort del Armand va fer enrogir á la xicota.

—Estava boig—va dir l'Alexandre,—y ab la bogería cal serhi indulgent... Ja que recordeu tan be las mevas faltas, ¿haviau notat aquesta?

Y va ensenyar el bocí de glassa verda que guardava de dos mesos ensá.

—Potser no havía volgut notarla—va respondre la senyoreta de Chateauvieux, duta á n'aquesta petita mentida per la necessitat d'aturdirse imposant silenci als recorts importuns.

«¿Com guardar rancunia á tanta gracia?» va pensar en Guibout que, pera excusarse als seus propis ulls, veyent anarsen riu avall la seva venjansa, va acabar per dirse: «Bah! després de tot! es encisadora; n'estich enamorat, ella comensa á estimarme y seria un beneyt si'm deixés escapar l'ocasió de ser ditxós.»

Presentat oficialment pel marqués, el pretendent va rebre una bona acullida que va desconcertar els seus projectes de venjansa.

—Confesseu que'm detestavau—va dir ab ayre de bonhomía la senyora de Chateauvieux:—jo mateixa, si us haig de dir la veritat, tampoch us estimava del tot... Tinch el defecte de ser una mica intolerant en cosas de política. Y després, ¡vareu agafar las cosas tan malament!... Ja que coneixiau al marqués de Montespard, ¿per qué no procuravau que us presentés en regla?

—Y ben segur que la senyoreta també'm detestava, ¿oy?

—Jo... no... Lo que hi ha es que'm feyan una mica de por,—va dir la Anastassia, aixecant els ulls y tornantlos á abaixar totseguit.

Hi ha homes que's senten orgullosos de ser trobats terribles per las donas. Com l'Alexandre n'era ún, va succeir que aquella confessió va acabarlo de desarmar. «¿De qué puch queixarme?» va dirse: «si á Saint-Gervais no vaig sortir ab la meva, va ser que no tenía pas gayre res d'atractiu. Estimarme tal com era allavoras, hauría sigut per la seva banda una falta de bon gust. La

ditacions particulars, que *tenía rahó* de entregarse.

En Cortail, l'únich hauría pogut pledejar la causa del seu amich, tornava ja á ser á Fransa, hont el cridava'l servey en el seu nou regiment.

Cap carta vinguda de la Vendée va dar á la senyoreta de Chateauvieux un d'aquells remordiments que desvetllan els nobles instints del cor.

Quí sab? Potser va ser la prudencia maternal la que va interrompre ó suprimir tota correspondencia que hauría contrariat els seus projectes.

Desde allavoras, en Bennezons va ser perdut, si no del tot oblidat encara.